

Uchwała .....
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia .....2026 r.

w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej na realizację zadań w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Zachowania i Tworzenia Miejsc Pamięci Narodowej pn. „Mazowsze dla miejsc pamięci 2026”

Na podstawie art. 18 pkt 20, w związku z art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 581 i 1535 oraz z 2026 r. poz. 252), art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, 1844 i 1846) oraz art. 48 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1572 i 1717 oraz z 2025 r. poz. 1659) - uchwała się co następuje:

§ 1.

1. Udziela się pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego umieszczonym na Liście Beneficjentów Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Zachowania i Tworzenia Miejsc Pamięci Narodowej pn. „Mazowsze dla miejsc pamięci 2026” stanowiącej załącznik do uchwały.
2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, wynosi łącznie 1 000 000 zł.
3. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, zostanie przekazana na podstawie indywidualnych umów zawartych z jednostkami samorządu terytorialnego wymienionymi w załączniku do uchwały, określających szczegółowe warunki jej udzielenia, przeznaczenia i zasady rozliczenia.

§ 2.

Środki finansowe, o których mowa w § 1 ust. 2, zostały zaplanowane w budżecie Województwa Mazowieckiego na rok 2026 – przyjętym uchwałą nr 191/25 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 16 grudnia 2025 r. w sprawie uchwały budżetowej Województwa Mazowieckiego na 2026 rok¹⁾ (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2026 r. poz. 435) w dziale 921, rozdziale 92120, w § 2710 i pochodzą z dochodów własnych.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Mazowieckiego.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

---

¹⁾ Zmienioną uchwałą nr 2/26 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 lutego 2026 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 22599) oraz uchwałą nr 25/26 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 marca 2026 r.

Uzasadnienie

Zarząd Województwa Mazowieckiego na podstawie uchwały nr 2332/146/25 z dnia 30 grudnia 2025 r.² przyjął Regulamin udzielania i przekazywania pomocy finansowej z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Zachowania i Tworzenia Miejsc Pamięci Narodowej pn. „Mazowsze dla miejsc pamięci 2026” (dalej jako „Regulamin”).

Celem Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Zachowania i Tworzenia Miejsc Pamięci Narodowej pn. „Mazowsze dla miejsc pamięci” (dalej jako: „Program”) jest zachowanie, a także tworzenie nowych miejsc pamięci, będących świadectwem wydarzeń, o szczególnym znaczeniu dla kształtowania się tożsamości narodowej Polaków (tj. pomniki, kapliczki, krzyże przydrożne, tablice upamiętniające wydarzenia lub postacie historyczne, nagrobki, kopce, rzeźby). Program obejmuje wydarzenia i postacie znaczące dla Narodu i Państwa Polskiego oraz Województwa Mazowieckiego, w szczególności postacie, które walczyły o wolność narodową i suwerenność państwową Polski lub były ofiarami represji władz zaborczych i reżimów totalitarnych oraz miejsca ich spoczynku, a także miejsca walk i męczeństwa. Program obejmuje również obiekty związane z działaniami prowadzonymi na rzecz odzyskania lub obrony niepodległości Polski, utrwalenia systemu demokratycznego, rozwoju społecznego i gospodarczego.

Tym samym Program wpisuje się w cele rozwojowe Mazowsza przyjęte do zrealizowania przez Samorząd Województwa Mazowieckiego oraz inne podmioty, jakie zostały określone w Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ przyjętej uchwałą nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r., zgodnie z którą Województwo Mazowieckie posiada – nieobjęte formami ochrony zabytków – zasoby kulturowe o szczególnych wartościach historycznych i kulturowych. Szczególnymi obszarami, zarówno ze względu na wartość, jak i pamięć historyczną, są miejsca martyrologii oraz miejsca pamięci. Miejsca te wymagają odpowiedniego upamiętnienia.

Podmiotami uprawnionymi do złożenia Wniosku o udzielenie pomocy finansowej w ramach Programu są jednostki samorządu terytorialnego, tj. gminy i powiaty położone w granicach administracyjnych województwa mazowieckiego, w tym m.st. Warszawa i dzielnice m.st. Warszawy. Udzielenie pomocy finansowej na przedmiotowe zadanie jest możliwe na podstawie art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 581, z późn. zm.).

Nabór wniosków o udzielenie pomocy finansowej w ramach Programu trwał od 12 stycznia do 13 lutego 2026 r.

Środki przeznaczone na realizację zadań w ramach Programu **w wysokości 1 000 000,00 zł** zostały zabezpieczone w budżecie Kancelarii Marszałka na 2026 r. w dz. 921, rozdz. 92120, § 2710, Zadanie Program wsparcia miejsc pamięci narodowej;

7.2.6.PROGRAM.WSPARCIA.MIEJSC.PAMIĘCI.NARODOWEJ/WPF_K z czego:

- 750 000,00 zł – na rewaloryzację miejsc pamięci narodowej,
- 250 000,00 zł – na tworzenie nowych miejsc pamięci narodowej.

Na realizację jednego zadania Wnioskodawca mógł się ubiegać o środki w wysokości do 100 000 zł (do 80 % kosztów kwalifikowalnych), przy czym minimalny wkład własny Wnioskodawcy wynosić musiał co najmniej 20 % kosztów kwalifikowalnych - wartości wnioskowanego zadania.

W ramach naboru wpłynęły 123 wnioski, z czego 25 wniosków nie przeszło oceny formalnej, natomiast jedna Gmina zrezygnowała z udziału w Programie. Do oceny merytorycznej zakwalifikowało się 97 wniosków.

Na podstawie zarządzenia nr 237/26 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 11 lutego 2026 r. została powołana Komisja do oceny merytorycznej wniosków złożonych w ramach Programu (dalej jako: „Komisja”), w skład której weszli przedstawiciele: Muzeum Historii Ruchu Ludowego, Muzeum Niepodległości,

---

² Zmienionej uchwałą nr 86/150/26 z dnia 19 stycznia 2026 r.

Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego w Warszawie oraz Pełnomocnik Marszałka ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych. Komisja obradowała 26 i 27 marca 2026 r.

Podczas obrad Komisja oceniała merytorycznie wnioski w dwóch kategoriach, tj.:

- 1) Rewaloryzacja miejsc pamięci narodowej - 80 wniosków;
na łączną kwotę wnioskowanej pomocy 4 754 699,04 zł
szacunkowa wartość całkowita zadań 6 467 771,80 zł
- 2) tworzenie nowych miejsc pamięci narodowej – 17 wniosków;
na łączną kwotę wnioskowanej pomocy 1 346 949,13 zł
szacunkowa wartość całkowita zadań 2 184 934,37 zł

➤ Łączna kwota wnioskowanej pomocy	6 101 648,17 zł
➤ Szacunkowa wartość całkowita zadań	8 652 712,17 zł

Podczas oceny merytorycznej wniosków Komisja kierowała się przyjętymi kryteriami oceny merytorycznej wniosków stanowiącymi załącznik nr 2 do Regulaminu z podziałem na ww. kategorie, tj.:

- 1) zgodność zadania z wytycznymi m.in. w zakresie rzeczowym i kwalifikowalność kosztów;
- 2) zasadność i celowość zadania;
- 4) wysokość wkładu własnego Wnioskodawcy.

Na etapie oceny merytorycznej Komisja odrzuciła cztery wnioski. Trzy z nich nie wpisywały się w założenia Programu. Czwarty wniosek odrzucono ze względu na błędną kategoryzację zadania – został złożony jako projekt rewaloryzacyjny, podczas gdy w rzeczywistości dotyczył budowy monumentu wraz ze ścieżką historyczno-edukacyjną.

Zgodnie z § 6 ust. 1 Regulaminu, Zarząd Województwa Mazowieckiego rekomenduje Sejmikowi Województwa Mazowieckiego przyznanie pomocy finansowej dla wybranych zadań określonych na Liście Beneficjentów

w ramach Programu obejmującej łącznie **20 zadań**, na łączną **kwotę pomocy finansowej w wysokości 1 000 000,00 zł** tj.:

- Rewaloryzacja miejsc pamięci narodowej – **16 zadań**,
  - **przyznana kwota pomocy finansowej 750 000 zł**
wnioskowana kwota pomocy finansowej 780 677,75 zł
- tworzenie nowych miejsc pamięci narodowej – **4 zadania**
  - **przyznana kwota pomocy finansowej 250 000 zł**
wnioskowana kwota pomocy finansowej 251 312,00 zł

W celu umożliwienia zawierania umów o udzielenie pomocy finansowej z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach Programu uzasadnione jest podjęcie przez Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwały i przyjęcie Listy Beneficjentów w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.